

101376 - goedkeuring patronaat

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het administratief beroep van 14 augustus 2016 van

mr. X,
advocaat te Almere

en

mr. Y,
advocaat te Almere tot 26 augustus 2016,
hierna: appellanten,

gericht tegen de beslissingen van de raad van de orde in het arrondissement Midden-Nederland (hierna: "raad") van 4 juli 2016, inhoudende de weigering goedkeuring te hechten aan het door mr. X over mr. Y te voeren patronaat en de weigering tot ontheffing van het bepaalde in artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda").

Verloop van de procedure

1. Bij e-mailbericht van 6 juni 2016 verzoekt mr. Y middels het daartoe bestemde formulier, ondertekend door appellanten, de raad goedkeuring wijziging patroon in de zin dat goedkeuring wordt verleend aan het door mr. X over mr. Y te voeren patronaat.

2. Bij beslissingen van 4 juli 2016 onthoudt de raad goedkeuring aan het verzoek tot wijziging van het patronaat (hierna: “beslissingen”) en geeft de raad geen uitvoering aan artikel 2A van de Beleidsregels inzake de uitvoering van Hoofdstuk 3 van de Verordening op de advocatuur (hierna: “Beleidsregels”).
3. Bij brief van 14 augustus 2016, met in de bijlage 21 producties, stellen appellanten administratief beroep in tegen de beslissingen van de raad van 4 juli 2016.
4. Bij brief en per e-mailbericht van 18 augustus 2016 ontvangen appellanten van de algemene raad een ontvangstbevestiging van hun administratief beroepschrift.
5. Bij brief en per e-mailbericht van 18 augustus 2016 verzoekt de algemene raad de raad een verweerschrift toe te zenden.
6. Bij brief en tevens per fax van 14 september 2016 ontvangt de algemene raad een verweerschrift van de raad.
7. Bij brief van 22 september 2016 ontvangt de algemene raad van appellanten de aanvullende producties 22 en 23. Voorts delen appellanten mede tijdens de hoorzitting te worden bijgestaan door mr. Z, advocaat te Almere.
8. Bij brief van 22 september 2016 ontvangt de algemene raad van de raad een brief van 19 september 2016 van de voormalig patroon van mr. Y naar aanleiding van een verzoek daartoe van de deken van de orde van advocaten Midden-Nederland.
9. Bij e-mailbericht van 30 september 2016 bericht de algemene raad appellanten en de raad dat de hoorzitting plaatsvindt op 24 oktober 2016 om 15.00 uur in Den Haag, op het bureau van de NOvA.
10. Ter zitting verschijnen appellanten, bijgestaan door hun raadsman mr. Z. Namens de raad verschijnen de deken en de adjunct-secretaris.

Standpunt van de raad

11. De raad heeft het verzoek tot goedkeuring van de wijziging van het over mr. Y te voeren patronaat en de ontheffing van de zogenoemde zevenjaarseis, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Voda, onthouden in verband met:

- het optreden van mr. Y, voorafgaande aan het verzoek goedkeuring wijziging patroon;
- de verwachting dat de beoogd patroon onvoldoende tijd heeft voor de begeleiding van mr. Y, ongeacht de externe hulp in de begeleiding door mr. Z.

Standpunt appellanten

12. De beslissingen kunnen niet in stand blijven, omdat

- (i) het onjuist en ongemotiveerd is dat een strakke stagebegeleiding noodzakelijk is;
- (ii) deze onwaarheden bevatten en derhalve onbehoorlijk zijn;
- (iii) de verwachting van de raad dat met de opbouw van het kantoor van de beoogd patroon de begeleiding van de stagiaire onvoldoende is, ongemotiveerd is en derhalve onzorgvuldig;
- (iv) de suggestie dat de begeleiding op een groter kantoor beter is geborgd, onjuist en onvoldoende gemotiveerd is;
- (v) aan de besluitvorming geen zorgvuldig onderzoek ten grondslag ligt;
- (vi) deze in strijd zijn met het evenredigheidsbeginsel.

Formele aspecten van het administratief beroep

13. Alvorens inhoudelijk in te gaan op het administratief beroep beziet de algemene raad:

- I. de ontvankelijkheid van het administratief beroep;
- II. het procesbelang van appellanten.

-

Ontvankelijkheid (I)

14. Ter motivering van zijn standpunt voert de raad aan op 23 juni 2016 te hebben vergaderd over het verzoek tot goedkeuring wijziging patronaat. De ter vergadering genomen beslissingen heeft de deken op 24 juni 2016 telefonisch aan mr. X meegedeeld met de toelichting dat de schriftelijke motivering spoedig volgt. Naar het inzicht van de raad is op 24 juni 2016 de beroepstermijn aangevangen.

-

15. De algemene raad volgt de raad niet in deze opvatting.

-

16. Ingevolge artikel 1:3, eerste lid, van de Awb wordt onder besluit verstaan een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Gelet op het schriftelijkheidsvereiste stelt de algemene raad stelt vast dat de beslissingen van 23 juni 2016 niet zijn te duiden als beslissingen in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Dat geldt wel voor de beslissingen van 4 juli 2016. Dit betekent dat de beroepstermijn van zes weken op 5 juli 2016 is aangevangen. Het administratief beroepschrift is binnen de beroepstermijn ontvangen.

-

Procesbelang (II)

17. Toetsing in administratief beroep geschiedt ex nunc. Daarmee heeft de algemene raad in zijn beoordeling van het administratief beroep alle feiten en omstandigheden in aanmerking te nemen tot het moment van de beslissing in administratief beroep. Zo ook het verzoek van mr. Y van 26 augustus 2016 tot schrapping van het tableau, welke schrapping mr. Y bij brief van 8 september 2016 is bevestigd.

18. De algemene raad constateert dat mr. Y als gevolg van zijn schrapping van het tableau thans geen advocaat is. Daarmee is het procesbelang van mr. Y vervallen. Dit geldt ook voor mr. X, omdat hij met de schrapping van mr. Y niet meer in de gelegenheid is het patronaat over hem te voeren.

19. Resteert het verzoek van appellanten tot schadevergoeding wegens de gestelde onrechtmatigheid van de beslissingen van de raad. De algemene raad interpreteert het verzoek als een verzoek in de zin van artikel 7:28, tweede lid, van de Awb. Vergoeding door de raad van de proceskosten is alleen mogelijk als de beslissingen van de raad als onrechtmatig worden aangemerkt.

20. Om te kunnen beoordelen of sprake is van procesbelang in de zin van recht op enige proceskostenvergoeding gaat de algemene raad met inachtneming van de navolgende regelgeving over tot de beoordeling van het administratief beroep.

-

De regelgeving

21. Ingevolge artikel 9c, tweede lid, van de Advocatenwet worden de in dat lid genoemde onderwerpen geregeld bij of krachtens verordening.

22. Ingevolge artikel 3:5 van de Voda is de raad belast met de goedkeuring van de stage en de beoogd patroon, daaronder begrepen de wijziging in het patronaat.

23. Artikel 3.6, eerste lid, van de Voda houdt de gronden in waarop de goedkeuring van het patronaat kan worden onthouden. Het betreft een niet-limitatieve opsomming.

24. Artikel 3.6, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de Voda bepaalt dat de goedkeuring aan (de wijziging van) het patronaat in ieder geval wordt onthouden als de beoogd patroon korter dan een aaneengesloten periode van vijf jaar in Nederland als advocaat is ingeschreven of ingeschreven heeft gestaan.

25. In artikel 2A van de Beleidsregels worden criteria gesteld die de raad kan betrekken in zijn beoordeling of goedkeuring wordt gehecht aan het patronaat dat wordt gevoerd door een advocaat die minder dan zeven jaar, maar langer dan vijf jaar op het tableau staat ingeschreven.

Beoordeling van het administratief beroep

Inleiding

26. Nu appellanten geen procesbelang hebben, omdat zij met dit administratief beroep niet kunnen bereiken wat zij beogen te bereiken, namelijk de goedkeuring van het door mr. X over mr. Y te voeren patronaat, resteert de vraag of appellanten in aanmerking komen voor proceskostenvergoeding. Daartoe moet ingevolge artikel 7:28, tweede lid, van de Awb worden beoordeeld of de beslissingen van de raad onrechtmatig zijn. In dat kader beziet de algemene raad de beslissingen met distantie en overweegt daarbij het navolgende.

-
Artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onderdeel h, van de Voda (onvoldoende begeleiding; i, iii, iv, v)

27. De algemene raad stelt vast dat de beroepsgronden zien op de verwachting van de raad dat mr. Y onvoldoende begeleiding in de uitoefening van zijn praktijk zal krijgen van mr. X. Ter zitting is door de raad uitdrukkelijk aangegeven dat de raad met zijn besluit niet heeft bedoeld te zeggen dat mr. X als zodanig niet geschikt is als patroon. De vermeende ongeschiktheid van mr. X ziet uitsluitend op diens relatie tot mr. Y tegen de achtergrond van het eenmanskantoor van mr. X. Als gevolg van het recente vertrek van een kantoorgenoot voorziet de raad dat de focus van mr. X vooral zal zijn gericht op de verdere opbouw van zijn kantoor. De raad verklaart ter zitting dat een bezoek aan het kantoor in deze nieuwe situatie geen toegevoegde waarde heeft voor de beoordeling van het patronaat.

28. De algemene raad betreft in zijn overwegingen het feit dat de raad eerder het door mr. Q over mr. Y gevoerde patronaat heeft goedgekeurd. Mr. Q stond toen reeds geruime tijd op het tableau ingeschreven. Ten tijde van de goedkeuring van het patronaat over mr. Y voerde mr. Q al het patronaat over een andere stagiaire, beëdigd op 31 januari 2014. Met mr. Y, beëdigd op 18 december 2015, bestond het kantoor Q toen uit drie advocaten, waarvan twee stagiaires.

29. Thans stelt de raad dat een met succes af te ronden stage alleen kans van slagen heeft onder strakke begeleiding door een ervaren advocaat binnen een kantooromgeving met meerdere advocaten. Het kantoor van mr. X, maar ook dat van mr. Q, is daarom volgens de raad te klein om te kunnen voorzien in een adequate begeleiding van mr. Y. Deze conclusie van de raad is met name ingegeven op basis van het gesprek dat een afvaardiging van de raad op 14 juni 2016 voerde met mr. Y en mr. Q.

30. Juist in verband met de discretionaire bevoegdheid van de raad betreffende de goedkeuring van het patronaat is het van belang die beslissing te kunnen motiveren aan de hand van een zorgvuldig onderzoek. Daarbij had het in de rede gelegen dat de raad in zijn besluitvorming had betrokken het eerder goedgekeurde patronaat van mr. Q en de nieuwe kantoor situatie van mr. X. Daarvan is de algemene raad, gelezen het gespreksverslag van 14 juni 2016 en gehoord de mondelinge toelichting van de raad, onvoldoende gebleken.

31. Gelet op de overgelegde stukken en met inachtneming van de mondelinge toelichting daarop door appellanten en de raad stelt de algemene raad vast dat de raad tekort is geschoten in de zorgvuldige voorbereiding van zijn beslissingen. Reeds om die reden ligt aan de beslissingen geen draagkrachtige motivering ten grondslag.

32. De algemene raad komt op grond van de bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de beslissingen in strijd zijn met de artikelen 3:2 van de Awb (zorgvuldige voorbereiding) en 3:46 van de Awb (deugdelijke motivering) en daarmee onrechtmatig.

Proceskostenvergoeding

33. Met de vaststelling dat de beslissingen onrechtmatig zijn in de zin van artikel 7:28, tweede lid, van de Awb komt de algemene raad toe aan het verzoek tot proceskostenvergoeding door de raad aan appellanten. Volgens de laatste volzin van genoemd artikel stelt de algemene raad de vergoeding vast die de raad aan appellanten is verschuldigd.

34. Ingevolge artikel 1, onderdelen a en c, van het Besluit proceskosten bestuursrecht (hierna: “Bpb”) komen voor vergoeding in aanmerking de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand en de reiskosten van een partij.

35. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van het Bpb juncto de bijlage bij het Bpb, onderdeel A4, wordt het ter zitting verschijnen van mr. Z als rechtsbijstandverlener van appellanten met één punt gewaardeerd. De puntwaarde is per 1 januari 2016 vastgesteld op € 496,-.

36. Vergoeding van de reiskosten van appellanten wordt ingevolge artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van het Bpb vastgesteld overeenkomstig het Besluit tarieven in strafzaken 2003, gewijzigd bij Besluit van 28 augustus 2012, Stb. 2012, nr. 390 (de hoogte van de vergoeding is gelijk aan de reiskosten per openbaar vervoer, tweede klasse).

Beslissing

De algemene raad verklaart appellanten niet-ontvankelijk en wijst het verzoek tot vergoeding van de proceskosten toe.

Aldus gedaan te Den Haag op 11 november 2016.

Overeenkomstig het namens de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten genomen besluit,

Voor deze,

mr. B.J.M. de Leest

lid van de algemene raad

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Deze beslissing is verzonden op 11 november 2016.

Bijlage: verslag van de telefonische hoorzitting van 24 oktober 2016